

TÓTH ISTVÁNNÉ DR. FEKETE MÁRIA

1919. december 8. Budapest – 2008. július 22. Budapest

Női fodrász segédlevelet szerzett, 1938. február 25.–1943. október 11. között különböző fodrászmestereknél dolgozott. Baloldali magatartása miatt letartóztatták, és négyévi börtönbüntetésre ítélték. A komáromi Csillagerődéből Németországba deportálták, ahonnan 1945. június 9-én tért vissza. 1945. augusztus–1946. május 10. között lakáshivatali tisztviselő, 1946. május 10-től a rendőrségen irodai alkalmazott volt, majd dolgozott az Államvédelmi Hatóság nyilvántartási osztályán és a budapesti rendőr-főkapitányságon is.

A Bírói és Államügyészi Akadémia elvégzése után 1950. októberben századosi rendfokozatban a Budapesti Katonai Ügyészségen lett rendőrügyész. 1952. decemberben kinevezték a Budapesti Fővárosi Bíróság másodelnökének, állását 1953. március 23.–1953. augusztus 10. között töltötte be. 1953. augusztus 10.–1954. május között az igazságügyi tárca személyzeti osztályvezetője volt. „A munka erőmet meghaladta” – írta 1958. november 12-i önéletrajzában –, ezért visszatért a Budapesti Katonai Ügyészségre ügyésznek, ahol 1954. május 10.–1957. február 19. között szolgált.

A legfőbb ügyész szerint „az ellenforradalom után az elsők között volt, aki kérte, hogy ellenforradalmi ügyekben tárgyalhasson”. „Az ellenforradalom idején, a Katonai Ügyészségen voltam [...] 1956. december 11-től statáriális ügyekben a vádat képviseltem. 1957. február 19-én szereltem le, és kerültem a Fővárosi Ügyészségre, ahol általában gyorsított ügyekben tárgyaltam” – írta említett önéletrajzában. 1957. november 7-én pénzjutalomban részesült.

1957. március 1.–1957. május 9. között a Fővárosi Ügyészségen nyomozás feletti felügyeletet ellátó ügyészként dolgozott, majd a Legfőbb Ügyészség Politikai Főosztályára helyezték főosztályügyésznek. 1957. decemberben a budapesti tudományegyetemen jogi doktori oklevelet szerzett. 1958. december 16-tól a Budapesti XV. Kerületi Ügyészségen volt vezető ügyész. Miután 1962. január 1-jével a fővárosi IV. és XV. kerületi ügyészségeket összevonták, a Fővárosi Főügyészség Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Osztályán lett beosztott ügyész. 1974. december 31-én innen vonult nyugállományba, de szerződéssel 1979. december 31-ig tovább foglalkoztatták.

Az 1956-os forradalom után megtorlás idején első fokon ő képviselte a vádat Kabelács Pál és társai büntetőperében. 1957. május 22-én a Fővárosi Bíróság Zalai Miklós vezette tanácsa Kabelácsot halálra ítélte, másodfokon, 1957. június 25-én azonban a dr. Molnár László vezette tanács tizenhét évi börtönbüntetésre enyhítette elmarasztalását.

Ő járt el a legfőbb ügyész képviselőjeként Fónay Jenő és társa büntetőpere során. A Fővárosi Bíróság dr. Lomjapatak Béla vezette tanácsa 1958. április 26-án halálra

ítélte Fónayt, amit a dr. Vágó Tibor vezetett tanács 1958. július 18-án helybenhagyott, de a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1958. július 19-én kegyelemből életfogytig tartó börtönbüntetésre enyhítette az elmarasztalást. Az ugyanabban a büntetőeljárásban első fokon szintén halálra ítélt Márton Erzsébet büntetését Vágó tanácsa tizenöt évi börtönbüntetésre enyhítette.

Szirmai Ottó és társai büntetőperében Szegedi Vilmostól vette át a másodfokú vádhatóság képviselőjét. A Fővárosi Bíróság dr. Tutsek Gusztáv vezetett tanácsa elsőfokú büntetőeljárásban 1958. április 17-én halálra ítélte Szirmait, Angyal Istvánt és Széll Sándort. 1958. november 27-én a dr. Cieslár Viktor vezetett tanács Szirmai és Angyal elmarasztalását helybenhagyta, Széllét életfogytiglani börtönbüntetésre enyhítette. Tóthné a kegyelmi tárgyaláson a halálra ítélt kegyelmi kérvényeinek elutasítását kérte. Bár a tanács Szirmait kegyelemre javasolta, végül mindkettőjüket kivégezték.

Ő képviselte a másodfokú vádhatóságot Steiner Lajos és társai büntetőperében is. A Fővárosi Bíróság dr. Lomjapataký Béla vezetett tanácsa Steinert 1958. április 9-én halálbüntetéssel sújtotta. A dr. Vágó Tibor vezetett tanács 1959. július 21-én a halálos ítéletet helybenhagyta, és Steinert kivégezték.

KITÜNTETÉSEI

48-as Díszérem (1948. december 31.)

Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozata (1950. december 1.)

Közbiztonsági Érem bronz fokozata (1951. április 30.)

Szolgálati Érdemérem (1955. április 4.)

Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957. április 4.)

Munka Érdemrend ezüst fokozata (1965. április 4.)

Szocialista Hazáért Érdemrend (1967. május 1.)

Felszabadulási Jubileumi Emlékérem (1970. április 4.)

Az Ügyészség Kiváló Dolgozója (1974. december 16.)

FORRÁSOK, IRODALOM

Legfőbb Ügyészség Irattára I. 1595, T-108.

Budapest Főváros Levéltára XXV. 4. f. 8005/1958. Szirmai Ottó és társai pere.

Eörsi László: *A Széna tériek, 1956.* 1956-os Intézet-Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Budapest, 2004. 347.

Eörsi László: *Köztársaság tér, 1956.* 1956-os Intézet, Budapest, 2006. 216.